

Bydgoszcz, 28 grudnia 2021 roku

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WZON.431.4.5.2021

Pani
Joanna Sobierajska
Przewodniczący Powiatowego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Aleksandrowie Kujawskim

Wystąpienie pokontrolne

Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy, na podstawie art. 6c ust. 6 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), realizując w imieniu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego obowiązek nadzoru nad powiatowymi zespołami do spraw orzekania o niepełnosprawności przeprowadził zgodnie z przyjętym planem kontrolę problemową w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Aleksandrowie Kujawskim.

Przedmiotem kontroli była prawidłowość realizacji zadań orzeczniczych oraz ocena organizacji pracy Zespołu i warunki pracy orzeczniczej.

Ogólnym celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego i ocena działalności podmiotu kontrolowanego w zakresie prawidłowości stosowania procedury orzeczniczej przy kwalifikowaniu do niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności ze szczególnym uwzględnieniem orzeczeń kwalifikujących do znacznego stopnia niepełnosprawności na stałe oraz organizacja pracy Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Aleksandrowie Kujawskim.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Wyniki kontroli, zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli, zostały przedstawione w protokole kontroli nr WZON.431.4.4.2021 z dnia 14 grudnia 2021 roku. Natomiast zgodnie z § 15 ust 2 i 3 tego rozporządzenia, kierownik podmiotu kontrolowanego miał prawo wnieść zastrzeżenia. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono.

W związku z powyższym na podstawie § 17 ust. 1 i 3 cytowanego wyżej rozporządzenia, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne. Poddając ocenie działalność Zespołu w zakresie podlegającym kontroli, stwierdzono przypadki uchybień, szczegółowo opisane w protokole z kontroli.

Działalność jednostki kontrolowanej oceniona została jako pozytywna z nieprawidłowościami.

Podstawą pozytywnej oceny było skuteczne realizowanie zadań z zakresu orzecznictwa poprzez:

- zapewnienie pomieszczeń spełniających odpowiednie warunki,
- efektywną obsługę osób niepełnosprawnych i stosowane tryby ustalania ich statusu, które służą oczekiwanym rezultatom integracji.

I. Nieprawidłowości stwierdzone w dokumentacji orzeczniczej oraz w organizacji Zespołu.

1. Stwierdzono istnienie uzasadnionych wątpliwości co do zgodności orzeczenia ze stanem faktycznym lub że orzeczenie zostało wydane w sposób sprzeczny z przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - 2 sprawy o numerach: ZO 8321/23/2020 i ZO 8321/193/2020/ZP (w jednym przypadku wadliwie zakwalifikowano przyczyny niepełnosprawności, a w drugim wystąpiła wątpliwość w zakresie przyznawania wskazań szczegółowych orzeczenia).
2. Brak lekarzy uprawnionych do zasiadania w składach orzekających w specjalnościach: psychiatry, neurologa, otolaryngologa i okulisty. W świetle przepisów orzeczniczych skutkowało to nieadekwatnie dobieranymi składami orzekającymi pod względem lekarza - przewodniczącego składu - szczególnie widoczne w 3 sprawach o nr: ZO 8321/723/2020, ZO 8321/761/2020, ZO 8321/945/2020. Do tego wskazać należy na sprawy, gdzie zasadnie z uwagi na wiek osoby orzekanej wyznaczony został lekarz pediatra, lecz z racji choroby zasadniczej powinien orzekać psychiatra - 11 spraw o numerach: ZO 8321/154/2020/ZP, ZO 8321/191/2020/ZP, ZO 8321/41/2020/ZP, ZO 8321/49/2020/ZP, ZO 8321/142/2020/ZP,

ZO 8321/908/2020, ZO 8321/67/2020/ZP, ZO 321/100/2020/ZP, ZO 8321/152/2020/ZP, ZO 8321/147/2020/ZP, ZO 8321/80/2020/ZP.

3. Wadliwie dobierane składy orzekające pod względem drugiego specjalisty - w 18 sprawach (36%) wyznaczono pedagoga, a powinien orzekać psycholog (ZO 8321/154/2020/ZP, ZO 8321/193/2020/ZP, ZO 8321/191/2020/ZP, ZO 8321/57/2020/ZP, ZO 8321/41/2020/ZP, ZO 8321/49/2020/ZP, ZO 8321/84/2020/ZP, ZO 8321/74/2020/ZP, ZO 8321/142/2020/ZP, ZO 8321/945/2020, ZO 8321/67/2020/ZP, ZO 321/100/2020/ZP, ZO 8321/152/2020/ZP, ZO 8321/147/2020/ZP, ZO 8321/80/2020/ZP, ZO 8321/69/2020/ZP, ZO 8321/106/2020/ZP, ZO 8321/151/2020/ZP), zaś w 1 sprawie wyznaczono doradcę zawodowego, a powinien orzekać pracownik socjalny (ZO 8321/201/2020).
4. W ocenie specjalistów (psycholog, pedagog, pracownicy socjalni, doradca zawodowy) stwierdzono brak określenia lub niewłaściwe określenie zakresu i rodzaju ograniczeń (w tym zakresu koniecznej opieki lub pomocy) spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu, wynikającą z rozpoznania podstawowych problemów zdrowotnych, niepełne wpisy w ocenie, niewłaściwe uzasadnienia proponowanych rozstrzygnięć. Częste przypadki ocen niekompletnych, sprzecznych wewnętrznie, mało czytelnych. Częściowo puste oceny (szczególnie psychologiczne) i inne braki w dokumentacji orzeczniczej w dużej mierze wynikające z rozpatrywania spraw bez uczestnictwa osób orzekanych z uwagi na stan epidemii. Wśród 50 skontrolowanych spraw, tylko w jednej o numerze ZO 8321/945/2020 nie zgłoszono uwag dotyczących ocen drugiego specjalisty.
5. Stwierdzono zastosowanie nieprawidłowego formularza oceny lekarskiej przeznaczonego dla członka składu orzekającego zamiast dla przewodniczącego - 20 spraw (40%) o numerach: ZO 8321/271/2020, ZO 8321/284/2020, ZO 8321/265/2020, ZO 8321/782/2020, ZO 8321/787/2020, ZO 8321/739/2020, ZO 8321/370/2020, ZO 8321/381/2020, ZO 8321/900/2020, ZO 8321/897/2020, ZO 8321/138/2020, ZO 8321/109/2020, ZO 8321/311/2020, ZO 8321/220/2020, ZO 8321/302/2020, ZO 8321/306/2020, ZO 8321/66/2020, ZO 8321/315/2020, ZO 8321/15/2020, ZO 8321/19/2020.
6. Naruszenia przepisów proceduralnych, dotyczących terminowości oraz trybów rozpatrywania wniosków:
 - 1) uchybiono terminowi na zawiadomienie o miejscu i czasie posiedzenia składu orzekającego - 21 spraw (42%) o numerach: ZO 8321/271/2020, ZO 8321/265/2020, ZO 8321/782/2020, ZO 8321/787/2020, ZO 8321/739/2020, ZO 8321/845/2020, ZO 8321/370/2020, ZO 8321/381/2020, ZO 8321/900/2020, ZO 8321/897/2020,

ZO 8321/57/2020/ZP, ZO 8321/49/2020/ZP, ZO 8321/74/2020/ZP, ZO 8321/315/2020, ZO 8321/67/2020/ZP, ZO 321/100/2020/ZP, ZO 8321/106/2020/ZP, ZO 8321/311/2020, ZO 8321/220/2020, ZO 8321/302/2020, ZO 8321/306/2020;

- 2) uchybiono terminowi na doręczenie orzeczenia - 17 spraw (34%) o numerach: ZO 8321/782/2020, ZO 8321/787/2020, ZO 8321/739/2020, ZO 8321/723/2020, ZO 8321/767/2020, ZO 8321/846/2020, ZO 8321/845/2020, ZO 8321/761/2020, ZO 8321/765/2020, ZO 8321/900/2020, ZO 8321/142/2020/ZP, ZO 8321/67/2020/ZP, ZO 8321/80/2020/ZP, ZO 8321/69/2020/ZP, ZO 8321/138/2020, ZO 8321/109/2020, ZO 8321/302/2020;
 - 3) brak potwierdzenia doręczenia orzeczenia - 3 sprawy (6%) o numerach: ZO 8321/191/2020/ZP, ZO 8321/311/2020, ZO 8321/220/2020;
 - 4) w jednej sprawie (nr ZO 8321/723/2020) wniosek nieprawidłowo podpisany wyłącznie przez osobę częściowo ubezwłasnowolnioną, brak natomiast podpisu kuratora.
7. Wadliwe umieszczanie w ramach jednej wokandy więcej niż jednego składu orzekającego, w efekcie czego nie można ustalić, który specjalista rozpatrywał daną sprawę.
 8. Brak pieczętki określającej specjalność p. Mirosławy Erwińskiej (w przypadku braku pieczętki, specjalność „pedagog” należało wpisać odręcznie) na orzeczeniach w 16 sprawach (32%) o numerach: ZO 8321/154/2020/ZP, ZO 8321/193/2020/ZP, ZO 8321/191/2020/ZP, ZO 8321/57/2020/ZP, ZO 8321/49/2020/ZP, ZO 8321/84/2020/ZP, ZO 8321/74/2020/ZP, ZO 8321/142/2020/ZP, ZO 8321/945/2020, ZO 8321/67/2020/ZP, ZO 321/100/2020/ZP, ZO 8321/152/2020/ZP, ZO 8321/147/2020/ZP, ZO 8321/80/2020/ZP, ZO 8321/69/2020/ZP, ZO 8321/106/2020/ZP.
 9. Nieprawidłowa pieczętka pracownika socjalnego p. Marzeny Przekwas o treści: „starszy pracownik socjalny”, niezgodna z przepisami orzecznictwymi, które nie przewidują takiej specjalności specjalisty orzekającego o niepełnosprawności lub jej stopniu.
 10. Akta spraw niestarannie prowadzone, w części akt znajduje się niewpięta dokumentacja medyczna, co tworzy ryzyko jej utraty.
 11. Zespół wykazuje przewlekłość w przekazywaniu akt spraw do WZON w Bydgoszczy po wniesieniu odwołania od orzeczenia PZON. Przewodniczący Zespołu wyjaśnił, że przekazywanie akt po terminie wynika z braku odpowiedniego nadzoru Przewodniczącego nad tymi zagadnieniami i zwiększenia obowiązków przypadających na etatowych pracowników Zespołu.

12. Zespół przekazuje sprawozdania kwartalne Starosty Aleksandrowskiego do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z przekroczeniem terminu, tj. po 10-tym dniu miesiąca następującego po kwartale, którego informacja dotyczy.
13. PZON w Aleksandrowie Kujawskim nieprawidłowo gromadzi w SI EKSMOoN dane dotyczące członków PZON w zakresie składu PZON i posiada wątpliwie ustalony poziom uprawnień członków PZON jako użytkowników modułu powiatowego EKSMOoN.
14. W aktach spraw wybranych do kontroli, brakuje dokumentów z klauzulą informacyjną RODO, z którą powinni się zapoznać wnioskodawcy i potwierdzić ten fakt podpisem.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Aleksandrowie Kujawskim, poza wskazanymi nieprawidłowościami, skutecznie realizuje zadania z zakresu orzecznictwa.. Zespół spełnia kryteria dotyczące warunków organizacyjnych i technicznych pomieszczeń. Obsługa osób niepełnosprawnych oraz tryby ustalania ich statusu służą efektywnym rezultatom integracji. Należy jednak wskazać, że przypadki naruszenia przepisów dotyczących terminowości skutkowały przewlekłością działania jednostki.

II. Przyczyny i zakres stwierdzonych uchybień.

1. Wątpliwości co do zgodności orzeczenia ze stanem faktycznym lub że orzeczenie zostało wydane w sposób sprzeczny z przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

W toku postępowania o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności diagnozuje się wynikające z naruszonej sprawności organizmu ograniczenia: fizyczne, psychiczne, intelektualne i społeczne, uniemożliwiające osobom orzekanym uczestnictwo w różnych sferach życia, adekwatnie do ich wieku, płci, środowiska kulturowego, możliwości zatrudnienia. Zgodnie z obowiązującymi kryteriami i standardami lekarz przewodniczący składu orzekającego w ocenie stanu zdrowia zobligowany jest do wpisania fizycznych ograniczeń występujących w funkcjonowaniu osoby orzekanej, adekwatnie do rozpoznanej choroby zasadniczej i chorób współistniejących. Brak określenia przez specjalistę orzekającego ograniczeń wynikających ze stwierdzonych stanów chorobowych, bądź nie zgromadzenie w materiale dowodowym dokumentacji, przede wszystkim medycznej, która potwierdzałaby podjęte rozstrzygnięcie orzecznicze, skutkuje uzasadnionymi wątpliwościami

co do zgodności orzeczenia ze stanem faktycznym lub, że orzeczenie zostało wydane zgodnie z przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

Ponadto, symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazaniach do ulg i uprawnień powinien odzwierciedlać rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje dysfunkcje w aktywności indywidualnej i społecznej osoby zainteresowanej z uwzględnieniem § 32 ust. 1-3 rozporządzenia. W przypadku ustalenia więcej niż jednego symbolu niepełnosprawności, zgodnie z § 32 ust. 4 rozporządzenia, symbole te mają w porównywalnym stopniu wpływać na zaburzenie funkcji organizmu.

2. Wadliwy dobór członków składów orzekających.

Prawidłowe ustalenie decyzji orzeczniczej wymaga stosowania przepisów i standardów orzeczniczych, w tym kryteriów doboru członków składów orzekających, określonych w instrukcji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych z dnia 29 października 2010 r., nr BON-IV-5273-125-AP/10. Obok wyznaczenia właściwego dla stwierdzonej choroby zasadniczej lekarza - przewodniczącego składu orzekającego, przewodniczący powiatowego zespołu ma obowiązek wyznaczenia odpowiedniego drugiego specjalisty: psychologa, pedagoga, doradcy zawodowego lub pracownika socjalnego. Przy doborze członków składów orzekających należy brać pod uwagę w szczególności chorobę zasadniczą osoby ubiegającej się o status osoby niepełnosprawnej, a także treść wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. Z uwagi na często występujące wadliwe wyznaczenie do składu orzekającego pedagoga, dodać należy, że zgodnie z wytycznymi pedagog powinien być wyznaczany do składu orzekającego obligatoryjnie w przypadku orzekania dzieci, które rozpoczęły realizację obowiązku szkolnego, bez względu na cel złożenia wniosku oraz rozpoznaną chorobę zasadniczą dziecka lub orzekania osób w wieku powyżej 16 roku życia do czasu zakończenia realizacji obowiązku szkolnego, bez względu na cel złożenia wniosku oraz rozpoznaną chorobę zasadniczą. Powiatowy Zespół w 14 kontrolowanych sprawach naruszył zasady prawidłowego doboru lekarza orzekającego, a w 19 sprawach nieprawidłowo wyznaczono drugiego specjalistę.

3. Oceny specjalistów członków składu orzekającego i ich uzasadnienia.

W toku postępowania o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności diagnozuje się wynikające z naruszonej sprawności organizmu ograniczenie fizyczne, psychiczne, intelektualne i społeczne uniemożliwiające osobom orzekanym uczestnictwo w różnych sferach życia, adekwatnie do ich wieku, płci, środowiska kulturowego, możliwości zatrudnienia. Zgodnie z obowiązującymi kryteriami i standardami specjaliści uczestniczący w posiedzeniu składu orzekającego w swoich ocenach zobligowani są do wpisania ograniczeń występujących w funkcjonowaniu osoby orzekanej, adekwatnie do rozpoznanej choroby zasadniczej i chorób współistniejących. Przy ocenie ograniczeń wynikających z naruszonej sprawności organizmu utrudniających efektywne funkcjonowanie należy uwzględnić obszary dotyczące m.in.: porozumiewania się, mobilności, samoobsługi, prowadzenia gospodarstwa domowego, kontaktów społecznych, procesów edukacji i pracy.

Oceny lekarzy, którzy zostali wyznaczeni na przewodniczącego składu orzekającego, powinny zostać sporządzone na właściwym formularzu dla przewodniczących, a nie lekarzy - członków składów orzekających. Formularz dla lekarza - członka składu orzekającego nie posiada bowiem punktów dotyczących rozróżnienia schorzeń na choroby zasadnicze i współ-istniejące, wskazania konieczności wykonania badań specjalistycznych lub dodatkowych konsultacji, a także określenia rodzaju i zakresu niezbędnej opieki i pomocy.

Uzasadnienia ocen specjalistów powinny zawierać podanie okoliczności oraz przyczyn zakwalifikowania do niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności lub odmowy zakwalifikowania z uwzględnieniem obowiązujących standardów orzecznich zapisanych w przepisach prawa. Oceny specjalistów członków składów orzekających muszą być od strony formalnej sporządzane czytelnie w taki sposób, aby nie zawierały istotnych braków, które powodowałyby niemożność prawidłowego wyciągnięcia wniosków orzecznich, zaś od strony jakościowej precyzyjne i obiektywne w opisie występowania dysfunkcji osoby orzekanej w samodzielnym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych, trafne merytorycznie w odniesieniu do treści sporządzanej oceny, kwalifikacji do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności lub niepełnosprawności lub odmowy takiej kwalifikacji.

Powiatowy Zespół stosuje pieczętkę niezgodną z przepisami orzecznymi, które nie przewidują „starszy pracownik socjalny”, lecz pracownika socjalnego - § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 15 lipca 2003 r. w sprawie

orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r., poz. 857). Zwrócono uwagę także na niestosowanie w znacznej części orzeczeń o stopniu niepełnosprawności lub niepełnosprawności - pieczętek drugich specjalistów, które wskazywałyby na imię i nazwisko orzecznika oraz jego specjalizację. Jeśli organ nie stosuje pieczętek, zarówno w dokumentacji orzeczniczej, jak też orzeczeniach, podpis powinien w sposób wyraźny określać imię i nazwisko wydającego oraz jego funkcję poprzez odrębne wpisanie w ocenie, protokole lub orzeczeniu. Określenie tych danych na dokumencie wyjściowym jest bowiem niezbędne.

Wojewódzki Zespół w Bydgoszczy zauważa, że wskazanie przez członków składu w postępowaniu w sprawie orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności zakresu oraz rodzaju ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu osoby orzekanej jest podstawą do określenia jej potrzeb i wyznaczenia konieczności podjęcia działań o charakterze pomocowym. Prawidłowe udokumentowanie dysfunkcji jest niezbędne do wyznaczenia adekwatnej do możliwości psychofizycznych osoby orzekanej ścieżki rehabilitacji, której celem jest pełne uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym.

4. Naruszenie przepisów dotyczących terminowości.

Zgodnie z § 13 ust. 5 rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 15 lipca 2003 r. w *sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz. U. z 2021 r., poz. 857) orzeczenie doręcza się na piśmie nie później niż w ciągu 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego. Przez termin „doręczenie” rozumie się, obok odebrania rozstrzygnięcia przez osobę orzekaną w organie, także m. in. nadanie pisma w placówce pocztowej. Zgodnie bowiem z art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego. Naruszenie ww. terminu stwierdzono w 17 z 50 skontrolowanych spraw. Z kolei w 3 sprawach brakuje potwierdzenia doręczenia orzeczenia.

Ponadto o czasie i miejscu rozpatrzenia wniosku o ustalenie statusu osoby niepełnosprawnej oraz o trybie jego załatwienia, należy powiadomić wnioskodawcę co najmniej 7 dni przed rozpatrzeniem wniosku (§ 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności). Przy tym istotne jest, że organ ma obowiązek zawiadomić osobę o terminie rozpoznania wniosku bez względu na przyjęty tryb orzekania. Przepisy bowiem nie przewidują wyjątków od powyższej procedury w przypadku zastosowania zaocznego trybu wydania orzeczenia w sprawie

niepełnosprawności. Stwierdzono uchybienia terminu przewidzianego na zawiadomienie osoby o czasie i miejscu posiedzenia składu orzekającego. Do przekroczenia terminu doszło w 21 na 50 skontrolowanych spraw.

Natomiast mocą obowiązującego § 16 ust. 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, Zespół ma obowiązek przekazania odwołania wraz z aktami sprawy do organu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Tak określony termin przewiduje postępowanie autopoprawkowe, w celu dokonania samokontroli skarżonego orzeczenia w zakresie podniesionych w odwołaniu zarzutów. Autopoprawki dokonuje skład orzekający, który wydał zaskarżone orzeczenie. Powiatowy Zespół w przypadku nieuznania zasadności całości orzeczenia, ma obowiązek przekazać sprawę do Wojewódzkiego Zespołu - w terminie ściśle określonym w/w przepisami rozporządzenia. Stwierdzono, iż Powiatowy Zespół wykazuje przewlekłość w przekazywaniu akt spraw do WZON w Bydgoszczy po wniesieniu odwołania od orzeczenia PZON (zarówno niewielkie uchybienia terminu do 14 dni, jak i duże uchybienia terminu wynoszące ponad 15 dni). Przewodniczący Zespołu wyjaśnił, że przekazywanie akt po terminie wynika z braku odpowiedniego nadzoru Przewodniczącego nad tymi zagadnieniami i zwiększenia obowiązków przypadających na etatowych pracowników Zespołu.

Należy również zaznaczyć, iż Zespół przekazuje sprawozdania kwartalne Starosty Aleksandrowskiego do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z przekroczeniem terminu przewidzianego w § 34 ust. 1 rozporządzeniu w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, tj. po 10-tym dniu miesiąca następującego po kwartale, którego informacja dotyczy. W roku 2021 sprawozdanie za I kwartał nadano 23 kwietnia (13 dni po terminie), za II kwartał - 27 lipca (17 dni po terminie), a za III kwartał - 22 października (12 dni po terminie).

5. Niewłaściwa praktyka sporządzania wokand posiedzeń składów orzekających.

Powiatowy Zespół sporządza wokandy posiedzeń składów orzekających. Stwierdzono wadliwą praktykę wprowadzania w ramach jednej wokandy specjalistów w zakresie dwóch lub więcej specjalności. Skoro więc w wokandzie wskazano skład orzekający: lekarza i drugiego orzecznika (psychologa, pedagoga, doradcę zawodowego lub pracownika socjalnego) oraz przypisano do tego składu 10 i więcej osób orzekanych, wskazuje to, iż każda z osób podlegała badaniu lekarskiemu oraz wywiadowi orzeczników łącznie

w dwóch lub więcej specjalnościach. Mija się to z rzeczywistością i może być podstawą roszczenia osoby orzekanej, która słusznie może domagać się rozmowy z całym składem orzekającym. Co więcej praktyka stoi w sprzeczności z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

6. Uwagi w zakresie realizacji zadań w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół realizuje zadania wynikające z art. 6d ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zespół posiada instrukcję zarządzania systemem EKSMOoN i ma wdrożoną politykę bezpieczeństwa.

Stwierdzono jednakże uchybienia dotyczące nieprawidłowego gromadzenia w EKSMOoN danych dotyczących członków Zespołu w zakresie składu Zespołu oraz wątpliwego ustalenia poziomu uprawnień członków Zespołu jako użytkowników modułu powiatowego EKSMOoN. Dane obecne w EKSMOoN nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu osobowego Zespołu oraz realnego zapotrzebowania dotyczącego zakresu uprawnień do realizacji zadań orzeczniczych (co jest widoczne szczególnie w nadmiernej liczbie nadanych uprawnień na poziomie 3 oraz z uprawnień do wydania karty parkingowej). Szczegółowy wykaz rozbieżności w omawianej kwestii został przedstawiony w protokole z przeprowadzonej kontroli.

7. Brak klauzuli informacyjnej RODO.

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE. L Nr 119, str. 1) (dalej: RODO), jeżeli dane osobowe osoby, której dane dotyczą, zbierane są od tej osoby, administrator podczas pozyskiwania danych osobowych podaje jej m.in. następujące informacje:

- a) swoją tożsamość i dane kontaktowe oraz, gdy ma to zastosowanie, tożsamość i dane kontaktowe swojego przedstawiciela;
- b) gdy ma to zastosowanie - dane kontaktowe inspektora ochrony danych;
- c) cele przetwarzania danych osobowych, oraz podstawę prawną przetwarzania;
- d) informacje o odbiorcach danych osobowych lub o kategoriach odbiorców, jeżeli istnieją.

Poza powyższymi informacjami, podczas pozyskiwania danych osobowych administrator podaje osobie, której dane dotyczą, następujące inne informacje niezbędne do zapewnienia rzetelności i przejrzystości przetwarzania:

- a) okres, przez który dane osobowe będą przechowywane, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;
- b) informacje o prawie do żądania od administratora dostępu do danych osobowych dotyczących osoby, której dane dotyczą, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania lub o prawie do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także o prawie do przenoszenia danych;
- c) informacje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego;
- d) informację, czy podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym lub umownym lub warunkiem zawarcia umowy oraz czy osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania i jakie są ewentualne konsekwencje niepodania danych.

W aktach spraw wybranych do kontroli, brakuje dokumentów z klauzulą informacyjną RODO, z którą powinni się zapoznać wnioskodawcy i potwierdzić ten fakt podpisem. Klauzula informacyjna RODO nie znajduje się ani wśród druków dostępnych w wersji papierowej lub elektronicznej dla osób zainteresowanych, ani w treści wniosków o wydanie orzeczenia.

III. Zalecenia pokontrolne.

W celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy, działając z upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego zobowiązuje Przewodniczącego Powiatowego Zespołu w Aleksandrowie Kujawskim do podjęcia następujących czynności:

- a) w terminie 1 miesiąca, od daty otrzymania niniejszego wystąpienia przeprowadzić indywidualne szkolenia dla specjalistów w Zespole, w oparciu o minima programowe zawarte w § 27 ust. 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności stopniu niepełnosprawności oraz w zakresie prawidłowego wypełniania ocen przez specjalistów. Podpisaną przez specjalistę imienną kartę szkolenia należy przesłać do WZON;

- b) przestrzegać zasad terminowego i zgodnego z przepisami działania Zespołu stosownie do udzielonych wyjaśnień;
- c) zapewnić udział w posiedzeniach składów orzekających właściwych lekarzy, w tym psychiatry, neurologa, otolaryngologa i okulisty, oraz innych specjalistów, zgodnie z zasadami wyznaczania składów orzekających;
- d) przeprowadzać kontrole doboru członków składów orzekających;
- e) zapewnić właściwe sporządzenia wokand;
- f) wprowadzić instrukcje mające na celu zapobieganie występowaniu przypadków uchybień w zakresie merytorycznej oceny decyzji dokonywanych na posiedzeniach składów orzekających, jak również uchybień w zakresie nieprzestrzegania wskazanych w protokole kontroli przepisów procedury;
- g) podjąć działania zmierzające do poprawy jakości ocen sporządzanych przez specjalistów, aby oceny sporządzone były w sposób rzetelny, kompetentny, spójny z uzasadnieniem, uwzględniający wszystkie aspekty funkcjonowania osób orzekanych - poprzez systematyczne sprawdzanie losowo wybranych spraw oraz instrukcyjne wypełnianie formularzy;
- h) prowadzić rejestr uchybień w zakresie sporządzania ocen przez lekarzy i specjalistów z wyszczególnieniem: imię i nazwisko lekarza lub specjalisty, rodzaj uchybienia: merytoryczne (dotyczące standardów kwalifikowania do niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności) i formalno-jakościowe (dotyczące kryteriów administracyjnych: pieczęć, podpis, staranność wypełniania oceny);
- i) zapewnić przekazywanie sprawozdań kwartalnych Starosty Aleksandrowskiego do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w terminie przewidzianym w § 34 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, tj. do 10-tego dnia miesiąca następującego po kwartale, którego informacja dotyczy;
- j) zweryfikować dane gromadzone w SI EKSMOoN dotyczące członków PZON w zakresie składu PZON i adekwatności ustalonego poziomu uprawnień członków PZON jako użytkowników modułu powiatowego EKSMOoN;
- k) zapewnić możliwość zapoznania się wnioskodawców w klauzulą informacyjną RODO.

Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy stosownie do § 18 ust. 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oczekuje przedstawienia przez kierownika podmiotu kontrolowanego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Do wiadomości:

Pani Lidia Tokarska
Starosta Aleksandrowski